

CONGREGATION
SHOMREI EMUNAH

THE RELIGIOUS ZIONISM DEBATE:
HISTORY, HALACHA
& HASHKAFHA

PART II

MOTZEI SHABBOS PARSHAS VAYESHEV
24 KISLEV 5766
DECEMBER 24, 2005

הקדמה

ועכשיו בדורנו זה אין צריכין לחשו ולבקש במטמונים את העין שהביא עלינו את הצרה הזאת. כי הוא גלוי ומסורש בדברי חז"ל, שהגידו לנו זאת בס' שלמדו כקראי שעל ידי העברה על השבועות שלא לעלות בתומה ושלא ידחקו את הקץ היו אני מחיר אה בשרכם כצבאות וכאלות השדה, ובעיהר כן ה'י, המינים והאפיקורסים עשי כל מיני השתדלות לעבור

על השבועות הללו לעלות בתומה וליקח מעצמם ממשלה חירות קודם הזמן, שזה דחיקת הקץ, המשיכו לבות רוב בני ישראל לרעיון הסמא הזה, ואינא

אולם בענין זה לא ה'י רק מחשבה בלבה, שנצטרך להסתפק אם דנין על מחשבה, אבל נעשו מעשים רבים ועצומים לפעולה המרה הזאת, בתחבולות ואופנים שונים לתביא לידי כך לעבור על השבועות הללו, וזה פשוט שכל אופני הפעולות שעושינו בזה ח'י העברה על השבועות, וכמו שרואין שכתב

היות כי בעיהר בשנים האחרונות סבלו צרות רבות ומרודות כלענה אשר לא חיתת בנות לישראל מאו היה לנו, ולוא ה'י והתיר לנו שריד וכו', אך כחמלת ה'י ית'ש נשארנו מתי מספר בתכלית המיעוט, לא מעט חכינו לעת מרסא והנה בעתה, ועדין לא באנו אל המניחה ואל הנחלה לבבינו נשבר בקרבנו לשברי סברים איין לנו במה להתנחם ולתחזק, אלא עינינו צופות למרום בכליון עינים והאבחן נפש, עד ישקיף וירא ה'י משמים, יראה בעניינו וירסא את לבבנו הנדמת והנכאב, ברוב רחמינו ית'ש.

והנה מלמנים בישראל בכל הדורות כשהגיע עת צרה ליעקב, חקרו ודרשו מה זה ועל מה זה, איזה עין גרם להביא לידי כך לשים לב לתקן ולשוב אל השירה, ב'פצינו בקראי ובתלמוד, וכן אחר גלות שפאניא חיבר הקדוש

א"ת ק כ"א

והאחרון הכביד שעי' שבשתתמים גם שומרי תורה ומצות בתוך אותה המלוכה השפלה של הציונות הסמאה ר'יל ועובדים אתם יחד בשירות עניני המלוכה מלכר שעובדים באותה המעשה על הרבה איסורים טראים שכל אחד ואחד מהם הוא ביהרנ ואל יצבור, כאשר נתבאר למעלה, אבל עוד חמיר יותר שעי' השתתמותם עם משיריין את מעשה הציונות בפני כל העולם עד שבעוה"ד נעשה כל הצילם מנשבר לקבל טומאה בחושבם החירו פרושים את הדבר, וה'י

כבית מינים אלא שבחשש אמשיכי אף כפני הסכנה אסור, וא"כ בניד באלו שהולכים לאותו הכנסת צ"ר כן להיות שם חברים בתוקפת ח'קיהם שהמה קפירה בהרה"ק מהחל ועד בלה ומקבלים מחם בבור וממון וגדולה שבלי ספק נמשכין ונברדיין אבתריותו היעלה על הרצת להתיר כזאת אמילו במקום סכנה, וכן אנו רואים בחוש שנמשכין אחריהם בכל צעד וצעד באופן טרא כאשר אדבר בזה עוד להלן.

א"ת ר"כ

וככה הוא בענין האטדה שהיו לחמים עם הציונים, אבל בעת שרצו הציונים לקבלם וליתן להם חלק בממשלה, כי מעת שקבלו הממשלה רצו לסמא את כל הדתיים בתיכם כדי שיה'י להם חיווק מזה כמינו, וננסו לתוכב בשמחה ובשכונ הכנה למדינת הציתית לחיווק רב, ואינלאי מילתא שהמילוקה שה'י להם עשה אין סוגה להתקיים, וכו' על המורח'י, שמעולם צ'והו עליהם שהמה מהרטי הדת, אבל כשרוצים לקבל אותם בחברתם, ששים ושמחים לקריאתם וניתנים להם עם היות הדתי להניד שהם לחמים עביר הדת, תתה אשר מעולם היו קוראים אותם מהרטי הדת, כהנה וכהנה פעשים מרובים שאין לתארך בהם בעת, ובדור שלענינו לא נתגלו כיכ דרכי האגודה כמו שהיא עתה.

בתחלת החייסדותה באסיפה הראשונה עד עתה, ודברתי עם רוב גדולי ישראל שבמשך הדורות ואלה בדבר האגודה, ואספר בקיצור, הנה רוב גדולי ישראל היו מתנגדים לאגודה מתחלה ועד סוף, אלא שהרבה גדולים צ'והו עלי כקולי קילות, והרבה גדולים לא ננסו כיכ בעובי הקודת, שלא ה'י דרכם כן, אבל קול דממה דקה ישמע מהם ליודעם ומכרם שלא להתחבר כלל לאגודה אמנם ה'י גם גדולים וצדיקים שחיתח סתנתם לשמים שהחיוקו את האגודה בחושבם שהמה הלוחמים עם הציונות והמורחיות, יען שנמשם ה'י סרה להם ממעשה הציונים והמורחיים ופחדו ועדו מקלקלה המרובה היוצאה מהם, לכן ה'י להם כמים קרים על נפש עייפה את כל מי שראו אז נלחכים עם הציונים והמורחיים, וכו' צערם על הציונות והמורחיים השיא את רעתם להתחבר עם האגודה שה'י אז לחמים עתה, אבל בעתים הללו

Zvi Kaplan, "R. Joel Teitelbaum, Zionism, and Hungarian Ultra-Orthodoxy," Modern Judaism 24:2 (2004) p 170

Rabbi Teitelbaum, who accepted the binding nature of the oaths, charged the Zionists with forcing the end: "The heretics made every effort to violate the oaths, to ascend [all together as if surrounded] by a wall and to establish, on their own, a government...before the proper time, which is forcing the end."²¹ Despite the gravity of its sin, however, the Zionist movement, at least, was not an identifiably religious one. Predominantly secular, the Zionists had not betrayed their own principles. The same could not be said for their Orthodox collaborators, whom Rabbi Teitelbaum held accountable for the legitimization of the Zionist heresy. By participating in the Israeli government, the Orthodox Agudat Israel organization, which had originally opposed Zionism, had sold out to the Zionists: "By collaborating with [the Zionists], they legitimize Zionism before the entire world until... the entire world is ready to accept this impurity with the belief that the Pharisees have permitted it."²²

כ"ה כ"ה

כתבי (ה"ל) תיקון

מ"ו כ"ו

חובתנו כלפי ארץ ישראל

רצוני להקים בדבר יחוס החרדים לממשלה, כבר ציון חז"ל שחולקין כבוד למלכות ואפילו למלכות א"י. שהכבוד אפילו לבלתי אוהבים הוא כבוד בעיקרו להמכבד כמו שאחז"ל איהו מכובד המכבד את הבריות. ואפי' בשעת חירא צריך לפתוח בשלום.

ולענין ממשלת מדינת ישראל שאינם נוהגים כשורה כבר למדנו מאל"ה הנביא שרץ לפני אחאב, ונאמר בסוף לא ברוח ולא ברעש ולא באש רק בקול דממה דמה וה' עובר, לרמו שאפשר לפעול יותר בקול דממה דקה.

והנה הכל יודעים שאני הייתי מהמתנגדים הרי עצומים ליסוד מדינה עצמאית, אבל כעת בדיעבד עלי לומר שממשלת ישראל דהאידיגא היא דימוקרטית ואם יתרבו חרדים שומרי תורה ותורה בדרך התורה, וגם כעת וכמו שאכתוב להלן, הרבה מיסודות התורה נשמרים בה והרבנים יותר מבוארים מהמאמר גטו.

חקופה שלנו. ובזמן שהתחילה התנועה להקים ממשלה בישראל באמתלא שהאומות הגבירו הגלות והשעבוד על ישראל, ועברו על השבועה, ע"כ, לדעת מכוני הממשלה, בטל האיסור של השבועה גדולי הדור ברובם לא הסכימו על זה. אבל מקנאי קנאת עם ישראל, יסדו הממשלה ברשות האומות ועלתה בידם, אבל יעקב סבא אמר על זה, "עכרתם אותי להבאישיני". והנה אמרו חז"ל, יעקב אבינו לא היה רוצה שיעשו בניו אותו מעשה של שמעון ולוי, אבל אעפ"כ כיון שעשו אמר, מה אני מניח את בני ליפול ביד האומות, עמד ותגר חרבו כנגדו.

בזאת חובתנו בזמן ובחקופה שלנו לעזור לממשלה בכל הכח, בין בגוף ובין בממון, ובכל שאר מיני השפעות, כי הוא נוגע לא להממשלה בלבד אלא לכל א"י, אף לאלה שהתנגדו ליסוד הממשלה.

מ"ו כ"ו

חז"ל אמרו (כתובות ק"א): שלש שבועות (או שש שבועות) הסייע הקב"ה את ישראל, וביניהם שלא יעלו בחומה, ושלא יכרדו באומות. כנראה השבועות האלו נתקבלו עוד בימי ירמיה הנביא, בצואתו לדרוש שלום ממשלת בבל שבשלומה יהיה לישראל שלום. אבל ידוע שרבי עקיבא היה חבר לבר כוכבא ורצה להשליך את עול ממשלת רומי אחר החורבן השני, מישראל. כנראה סמך על זה שנהגו עם ישראל באכזריות גדולה ועברו על זה שה' הסייע גם אותם שלא ישחטבו בהן בישראל יותר מדי, שרדפו אה התורה ודת ישראל, אבל ודאי שאי אפשר לעשות מלהמה בלי בטחון לנצחון.

מ"ו כ"ו

ובמה שנוגע לזמננו צריכים אהנו לקחת לקח מזה שעכשו אהנו אחר המעשה, אחר שהוקמה מדינת ישראל בהסכם כל האומות, צריכים להתאזר בכל כח בנפש ובממון לעזור למדינת ישראל, אבל צריכים אנו להזהר מכבושים יתרים ומאימים על האומות שעוזרים לשונאינו ולהשתדל שיהיה הכל נגמד בדרך הקרוב לשלום. (תשכ"ב)

מ"ו כ"ו

נרתעתי בקראי ב"חומותינו" מיום ה' מרחשון תשי"ט, דברי בלע שצריך למסור נפש שלא לעזור למדינת ישראל נגד הקמים עליהם להכחידם, ופוסקים זה דין עפ"י תורה"ק, על סמך מה שאמרו חז"ל "למרוד באומות".

והוא גלוי פנים בחורה שלא כהלכה, להביא בסכנה מליונים יהודים, חז"ל הזהירו שלא למרוד כאומה שכבר כבושים תחת ידם משום סכנה, אבל לאחר שפרקנו עול המלוכה, אף שעברו על האזהרה, צריך לעזרם במסירת נפש, וכן

מ"ו כ"ו - מ"ו כ"ו

וכבר כתבתי שבתרומם ונחוסים לא נצליח עם שתקיף מאהנו ומקלקלים כזה, אבל צריך להנמיך בנפשו ובממשלה להציל מה שיש להציל בחזוק התורה ולומדי התורה, ובאשר ימי הנחירות קרובים הרי מושכל ראשון עתה לעשות "חיות דהית", כי יש לדחות סכנה רחוקה משום סכנה קרובה.

המאמרים שכתבתי קודם הקמת המדינה וגם אח"כ (שרבים מהם נדפסו כעת בס' "לב איכרא") יעידו שאיני מתסירי הממשלה ושהתנגדתי בכל עני להקמת המדינה (ולכן אף שקרוב אני ברוח להאגודה איני נפנה על חבריה).

ככדי שלא לחשבני שהסכמתי עמם בחקמת המדינה, אבל עתה תוכח כלנו לעזור את המדינה נגד רחשיה מבטוח, ולהדריכה בדרך התורה שכל נתיבותיה שלום, והשומע דברי גידושין של "אומותגרי ושוחק, חרשני לומר שנתפס על דבריהם, וכבר אמר חז"ל שמצות תרכזה אפילו תלמיד לרב, ואפילו תריות נכתב נצול, עליו לתכח את הגדול שבגדולים, כי אין חכמה ואין תבונה וגר ואין חולקים כבוד לרב.

והנגע לזמננו כל העם מקצה צריכים להתאזר ככה לעזור הנצחון, ולעומת זה הממשלה צריכה בכל כחה לעזר לישוב התורני, שהוא יסוד של הממשלה, שבזכותו נוסדה ובזכותו מתקיימת, שהוא ערובה לשלום, ולא לעשות כבושים חדשים, שוהו החלק התורני מסרו גפשמ על שלום במשך כאלפים שנה, כי תנאי היה ככבוש "ייתן להם ארצות גוים בעבור ישמרו חוקיו ותורתיו ינצורו". אמנם הממשלה יסדה את הרבנות הראשית וסעיפי, ועזרת ומחזיקה בבתי תורה, ואנשי החיל מתנהגים בכשרות ע"י השגחת רב מפורסם, וכל עניני הגיטין והקידושין שבמדינה הם תחת הרבנות הראשית וסעיפי, ואמנם יש לעזר על שלוחי המדינה המשפיעים על המנהגים לא"י ממדינות אחרות המתפתים ומושאים על ידם לעזוב דרך התורה, וזה מביא אסון גדול להם וגם לכל המדינה, וזה דורש תיקון מידי לביסוס ולקיום המדינה, והדורות הבאים של החפשים אינם בטוחים כלל להיות בארץ ישראל ובשם ישראל, ורק הנהגה חורנית ערובה לזה, ועל שלשה דברים העולם (ועולמו של ארץ ישראל) קיים: על הדין ועל האמת ועל השלום. ה' יברך את עמו בשלום. (תשכ"ח)

מ"ו כ"ו

מדינת ישראל ועמנו השוכן בחוכה אויבים סביב לה הרוצים להשמיד ולהכחיד את הממשלה וכל העם עמה, כוחותיהם מתחזקים ע"י העם האדיר התומך בהם ושנאהו לישראל כשנאחם. גורלנו ע"פ דרך הטבע קשור עם גורל המדינות הנאורות וארה"ב בראשן כל זמן שכלנו שלמים עם הממשלה והמדינה, אבל אם בעצמנו נבנה את המדינה והממשלה, יאמרו האומות שאין אחריות עלינו, ובעצמנו אנו חייבים בנפשוחינו ח"ו.

דברים אלה מובנים לכל בר שכל פשוט, אבל לאסוננו "נערים משלו בנו",

וכל תרבים שומרי נגד הציונות יסוד המלוכה ה"י זה קודם הקמתה, אבל אחר שכבר קמה ועומדת, והשתדל לסמוך ביד ארצות העולם אפילו לא היה כזה סכנה, מרוב מוסד גמור ורודף כלל ישראל, וכל שכן כפי המצב שמשם סכנת כליה בזה.

וענינה: זו נוכחת מעבירה אחרת שדנים את כל הציונים והמזרחים והאגוראים ורבים לכתרים ואפסידותם, וכבר אמרנו חז"ל: איהו אפיקורוס המבזה ח"ו.

... Your second question concerns the Hazon Ish's perception of the State of Israel and its future. The style of your question implies that Hazon Ish, so to say, "predicted" the impending destruction of the State of Israel in the near future: You just want to know the precise date: When is it going, God forbid, to happen?

"Let me make it perfectly clear from the onset: Hazon Ish never said such an ominous thing, nor was he the kind of person to do so. Based on my intimate closeness to Hazon Ish at the time, I am in the position to deny categorically such a libelous and disastrous rumor. Hazon Ish was the paradigm of a halak-

p. 112

"Nor was the great sage Hazon Ish (and claims to the contrary by partisan ideologists notwithstanding) imbued with any negative or hostile attitude to the State of Israel. He genuinely loved Jews and welcomed indeed anything that may save their lives or improve their lot. The current "oral tradition" circulated within some yeshiva (or "kollel") coterie, that Hazon Ish was against the State, and even proclaimed its doom and decreed its fall within a prescribed span of time, is no more than a vicious lie — perpetrated by the zealots through a deliberate distortion, and received by the naive on the basis of an unfortunate misunderstanding.

p. 113

"Contrary to the new myth now emerging and circulating, remodeling his image and reclaiming him to a narrow camp of State negators, Hazon Ish was neither antagonistic to the State nor opposed to its hailers. He was very positive and hopeful about the presence and prospect of the State and encouraged any way of supporting and upholding it. Nonetheless, he was not yet ready — soon after the declaration of independence, under a fierce war, harsh conditions and hazardous borders — for this revolutionary move (halakhically) of instituting a new holiday, enacting changes in ritual and liturgy, affecting the customary gloomy mood of the *Sefira* season, eliminating *Tahanun*, permitting haircuts and weddings, and requiring the saying of *Hallel*. To all this he then said no.

p. 114

"Hazon Ish felt that *Yom Haatzmaut* is considered by its upholders not as a regular thanksgiving day for a specific redemptive event, but as pregnant with definite messianic meaning: as a day which heralds and constitutes an element of the Messianic Era. This is the core of the problem.

"Hazon Ish was very alarmed by undue messianic overtones. In line with the rabbinic trend, fostered and confirmed by the calamities of false messianism during the ages (especially the Sabbateanism of the 17th century), he feared and fought hasty and unqualified messianic fervor and indulgence. Historical reality, insisted Hazon Ish, must be assessed with clarity and objectivity, not with blind and willful passion. Divine promises are

p. 115

"Thus we examine the meaning of the State of Israel by halakhic categories: Is it really, from the point of view of our limited human judgment, the beginning of redemption? Is it certainly and clearly a positive, constructive redemptive act?

"Time will tell." This is the gist of Hazon Ish's response, that by malice or stupidity (or both) is now distorted and repeated as if it were a terrible pronouncement of doom. Here are the words of the great sage, the way I heard them myself from his holy mouth. They constitute the second point of his overall reply:

p. 115

Historical Evaluation

"It is impossible to properly evaluate a great historical event, while we are still very much a part of it. We need the advantage and vantage of time and the benefit of its perspective." So claimed Hazon Ish with his typical humility and remarkable insight. Who knows, mused he with grave trepidation and deep concern, what may transpire after such an unprecedented, revolutionary stage in the long history of Jewish dispersion and suffering. We are still amidst this revolution; within war and conflict. We still pay with tears and blood, with heroic victims and bereft survivors.

"Hazon Ish pointed out that political, economic and international situation is not yet closer (it was then around 1950): The recognition of the State is not yet settled; its borders insecure, and not yet finally delineated; its wars not yet over; its relations with its neighbors not yet resolved. In short, with all our joy and hope, we must be somberly aware that the present is still full of hazard and complexity.

p. 116

a declaration. In theory, we must admit, it is quite possible that after a few years we may, in tragedy and horrible disappointment, lose this independence and things will turn back the way they were, if not worse. Even while we hope and pray for the best, we must always be apprehensive and ready for the worst. We must never react to historical events euphorically or rashly.

"It is premature today, said the sage, to posit any official rabbinic position, theological or halakhic, on the validity, meaning and significance of the State of Israel. At this moment, there is no point in establishing a holiday and requiring the recitation of *Hallel*. When, then, will this be possible? Only after a decade or two may we be able to tell. Then, we hope, the wars will be over, peace achieved, the borders enlarged and secured, prosperity prevail, and the State recognized by all as an unshakable fact, unquestionable sovereignty. Meanwhile, we must wait and see, pray for redemption, but also be prepared for any other eventuality.

"Hazon Ish, contrary to current claims, did not "predict" nor "proclaim" any destruction of the State. He ardently prayed for its success and continued growth. But, clear-minded and cau-

p. 117

"Hazon Ish did not live to see his dream come true: the constant growth and progress of the State of Israel during its crucial

formative three decades. Hazon Ish did not live to witness the glorious victory of the Six-Day War, nor the miraculous liberation and unification of Jerusalem. I can only imagine his exuberant joy. Would he have then changed his mind about *Yom Haatzmaut* and *Hallel*? Probably not. With the increased wisdom of his old age, I surmise, he would have still postponed his final decision. He would have still waited for complete peace security, for cessation of bloodshed and danger — for which we are still yearning.

מה שאנו בו עכשיו בארץ הקדושה קשה להגדירו כעת כאתחלתא
דנצולה אבל על כל פנים חסדים גדולים כן הקצה אל הקצה הם. מקצה
היסורין של תורבן ששת אלפי אלפים מאחינו (יגדור ה' את הפרצה)
אל קצה השני - התייבוב עמנו בכדינתו בארץ הקדושה. מזה צריך ללמוד
ולקבוע אמונה בלב. אוי לכו סיבא ליום הדין ועדיין סומא הוא כלראות
דבר מחסי כזה.

וכשנסתכל בעולמם של האומות כולם, הלא נראה שינוי נורא. באה
התרכוזות כל הכחות כולם בשני מרכזים מתחרים זה בזה. באה האסטרות
לכל צד מהם לאבד את כל העולם כולו בבת אחת. באה הדאגה כחורבן
כללי, שלא יבא. כי הכל רואים כהדרך ילכו בו הוא אשר יוביל אך אי
החורבן לבדו. ואין עצה ואין תבונה. באה גם שנאת היהודים גלויה בכל
העולם מקצה. ובאותה שעה של מהומה ושערוריה. בתוך אותו ים השנאה
אשר יטביענו בו. מתוך כל זה דוקא נולד ההיסף. שהם בעצמם יאמרו לבסס
את ישראל באדמת הקודש. האם בר הוא מהלך העולם? האם זמי
דרך הטבע?

ועוד כמה נסים ראינו! היתה ארץ ישראל כמו בצבת אחוזה. צבת אותו
רשע וסייעתו ימ"ש וזכרם. ופתאום ברגע האחרון של סגירת הצבת. הגה
נהפך הגלגל מכני הצדדים בקוקו ואליעלמיון. האם גם זה מקרה? האם גם
מגפת הרבר מקרה? ואם כל אלה יעידו כי בנסים ינהיגנו
ה', הלא אך בנו הוא לעמוד בנסיונו. אשר בו תבל
תלוי. אם נתרסה מראות מעשי ה' במבט רחמי ולהתקרב אליו ואל
תורתו ועבודתו לעת כזאת. הלא ימצאנו עון ח"ה יהי ה' בעזרנו להחאכז
להתחזק. ולא נטרד ח"ו בבלבול דמותין.

B. David Rockefeller, The Silver Era (1981)
 p. 262

Another time Silver was in a quandary within himself and with his associates regarding a Bonds for Israel dinner in his city. Every year Silver publicly supported this event and attended the dinner. In 1964 the guest of honor was to be Nelson Glueck, the president of the Hebrew Union College. Many Orthodox Jews felt that Silver should not be present at an affair honoring such a prominent Reform Jewish personality. Nevertheless, Silver did attend, since his concern for the cause and feeling of communal responsibilities won out. At the affair, when questioned about his presence, Silver declared, "How could I stay away from a dinner aiding the State of Israel? Regarding the guest of honor, he is, after all, the grandson of the eminent rav of Pren, Lithuania."

Silver also exerted his influence in the determination of zudat Israel and Agudat Harabanim policy towards the rmination of the Jewish State. Silver himself had always been in vor of such a state, despite his Agudat Israel ties. Following the ulfour Declaration in 1917, Silver marched in a New York onist parade in its support. When Chief Rabbi Abraham Kook ited the United States in 1924, the Agudat Harabanim invited n to address its convention. Silver was in the chair when the ief Rabbi spoke. In the middle of his address, an Agudist rav m the Midwest attempted to interfere with the guest. Silver mediatly silenced the interrupter, demanding that the per respect be shown to the distinguished visitor."

rabbi Eliezer Silver delivering the first lecture in the new building of Yeshivat ercz ha-Rav of Jerusalem in 1964. To the left of Rabbi Silver is the rosh ha-
shuvah, Rabbi Nathan Ra'an-an-Kook

מאמר ליהודי ע"פ רמב"ם (שנת י"ק)

17. בחידושי על פרקי אבות [פ"א מ"א] ביאר רבינו שחלק מהסיבה שהחזירים השי"ת לא"י או היתה בשביל שיוכלו לאסוף ולערוך את התורה שבעל פה, כי ידעה ההשגחה שבשביל להחזיק מעמד בגלות שוב אי אפשר שתהיה התורה שבע"פ נחלתם הפרטית של חכמי התורה, אלא היא מוכרחת להיות נחלתם של כל ישראל, ולכן גם עמדו אז וגזרו על פתם ושמנם, והבל כדי להתרחק מן הגרים כדי שלא ישחקו בחוכם במשך ימי הגלות, ועיי"ש שביאר הדברים היטב. עוד הוסיף רבינו בכמה הזדמנויות שכך עלינו להבין גם את הקמת מדינת ישראל בימינו. שלאחר החורבן הגדול והיאוש שנאחז בקרב שארית הפליטה, וכן לאור מצבם הנואש האבוד של יהדות רוסיה, סיבב הקב"ה את הקמת המדינה כדי לחזק את הזהות היהודית ולקיים את הקשר שכין יהדות הגולה וכלל ישראל.

בספיקות הנסתרות ממנו ונעסיק בידאות, כמאמ"כ, כנסתרות לה' חלקינו והנגלות לנו ולבנינו, וכמאחזיל ברכות י, כהדי כבשי דרמנה למה לך מה דמפקדה חיבדי לך למיעבד ומה דיחא קמי קיבי"ה ליעבד.

היוצא מזה, שפשי התורה הדבר עומד בספק, לכן שז ואל העשב עדיף, ואין מקום לשמחה ולקבוצ יי"ט כהלל והודאה ביום המצואים שלהם וכוונתו כן אין מקום לגזר העניות, ואין לנו חלא להחפיל להשי"ת שיהי נפוצ כהלל.

ובבב"ל חינו מצנ מכ זיוק זה לאמנת ישראל, אם ישנם חנשים שמאמינים שהי נס גדול כי רוחם הי על עמו ישראל האומלל, אשר נרות רבות ורעים שקרו לנו בשנים במחנות, נתן להם נס להגנובם ונבר עלינו הסדר חזן לדרך כעצב (ואמונת דבר זה ודאי לא הניח רשע לוח ישראל, ואפי"ן אם לא יועיל להשוכה שלימה כאשר אחרים אומרים אבל גדולי לא זיוק). לכן במקום שאנו מפזרים

ובאמת כל אלו הרעונם והרבוזים המצויים ממקרחי קודש הלב צנז, שכך היא דרכה של גאולה לכוף קוממט קוממט, ואלה כנגד שא"ח לקוות שמושעים חלמה ישועה, בכל יש לדתם ולספור ואין מהם הכרעה נורה והדבר נשאר בספק עד שיבוא מורה נדק והשני יתכן קשיות ואישינות ויחגלה האמת צני"ח. וזו לריך שחכי דעתנו ועמדחנו כלפי מליצות המדינה מכיון שאין לנו נניח ואין אהנו יודע ידיעה נורה, אלא המשכיל צנת כזו ידום ויקיים המים הכי עם הי חלקיק, ולא יחקור אחרי הסתודות, אלא יחפיל להשי"ת שיעלה הכל לעובד, וזאת לדעת, כי ידיעה דבר זה אינו עוקר נדת והעדר ידיעה זו אינו חוקר לנו כלל וכלל לשמור משמרת כי ולקיים כל מצותיו וכל התורה, לפינו מלוח מפורשות שידועתנו ככן נורה, מהו הסוד ומאי מוחה, מה מוחה ומח ענינה, וכך נכבד נעסיק יומם ולילה, ונניח חח

הע
ל
א/כ/כ
(ה' קמ)

מכתבו של פזא"ה קראן, גואא קס מצוות גאון (M.Y. 1969) 607-605 p.

ראשית אביע לו תודה על פנייתו אלי לבקש באורים בענין חג העצמאות מבלי לדון ולבקר מרחוק, ועתה אשיבו בענין הנ"ל דבר ברור:

(ב) טרם נבא אל דיון הדבר יש לברר שאלות דלהלן: (1) אם יום העצמאות יש לו ערך שראוי להתבונן בו ולהביע השקפת הנהגות החרדית עליו (2) אם ראוי הוא לחגיגות והבעת שביעת רצון בזה (3) אם ראוי לחברי אגו"י לבא בקשר עם הבדי המזרחי באופן אשר לא אפשר להם להביע השקפתם ומה גם להשפיע על אחרים שיתנהגו הדבר לפי רוח אגו"י.

לעני"ד יש להשיב על שאלות אלו כדלהלן: (1) עצמאות ישראל והקמת המדינה הרי זה מאורע חשוב בחיי עמנו וכדאי שהבדי אגו"י ישתמשו כשיש אפשרות להביע את דעתם והשקפתם לפני אספת רבתי עם למען השפיע עליהם מרות האגודה ולהסיר עקשות פה ולזות שפתים הנפוצות על אגו"י. (2) לדעתי למרות כל הלקיים והמגרעות שבהנהגת מדינת ישראל עצם קיומה שנתהוה ע"י נסים גדולים יש לו חשיבות שצריכים אנחנו להתחיל לו בהכרה ושבועת רצון, והכרה זו צריכים אנו להביע בכל עם משיני טעמים, חר"א, כי האמת צריכה להאמר ולהתגלות ושנית

למען ידעו הכל ויכירו כי מלחמתנו נגד ממשלת ישראל אינה מכוונת נגד עצם קיומה של המדינה (3) ההשתתפות עם המזרחי באופן שאגו"י תפשיח להוציא לפועל את השקפותי' הוכרה לדבר נכון ע"י הקמת החזית הרתית ושאגו"י נכונה תמיד לחדשה, אמנם ידעתי כי מחולקים אנחנו עם המזרחי בעקרי אמונה ובשום אופן אין דעותינו מכוונות ומוח יוצא כמוכן כי גם במעשינו והנהגותינו אנחנו מחולקים, אך אע"כ ישנם ענינים רבים שיכולים אנחנו לעשותם ביחד ולחזק עי"ן את כחה של היהדות החרדית והשפעתה על חיי העם.

יחס של כבוד לאגו"י ולראשי, ובכן אם אפילו לולא היינו מתיחסים באופן חיובי למדינת ישראל, ג"כ היתה השתתפותנו לתועלת ומכל שכן כשדעתי היא שהקמת מדינת ישראל היא באמת מאורע חשוב בחיי עמנו והתיחסותנו לזה חובבת היא.

לסוף אני מוצא לנכון לברר מדוע נעשה זה בשנה זו ולא בשנים קדמוניות. הטעם לזה הוא לא מצדנו אלא מצד הסיעות האחרות. בשנים שעברו היו כל הסיעות הציוניות עורכות הנשף לפי רוחם ודרכם וכמובן אנחנו לא מהם ולא מהמום. אבל השתא פנו אלינו בהצעה שהנשף יערך אך ורק מהיהודים החרדיים לפי רוח התורה ושאלו את פינו אם באופן כזה נכונים אנחנו להשתתף, ולכן, למרות שבשנה זו אנחנו עומדים בקשרי מלחמה עם המזרחי יותר מבשנים שעברו, מצאנו לנכון להראות להם כי כדברים שפעולותיהם מסכנותם לבעותנו הנלכים אנחנו אתם יחד.

בכלל כבר הבעתי את השקפתי כי הרבה אבדנו עי"ן שנמנענו מלהכיר בדברים נכונים בשביל שהחפשים ומימשיהם המזרחיים, דוגלים בהם כדי לחזק עי"ן את דעותיהם הכוזבות. לדעתי לא מצאו השקפתינו הד בלבנות הקהל הרחב לא בשביל עמדתנו הנכונה נגד הדעות הכוזבות אלא בשביל עמדתנו השלילית נגד הדברים הנכונים כמו למוד התנ"ך, לשון הק' וא"י, הקהל אינו יכול להבין את הישותינו ואדרכה כשאנו מדיישים את עמדת החיובית להקורטוב של אמת אשר ביד החפשים ולוחמים נגד השקר שלהם יבין הקהל אותנו. גם זאת עלי להביע כי הנהגתנו זו לא נתחדשה בשנים האחרונות ותחת רוח חיי אמריקא, כך היתה הנהגתנו ג"כ בליטא למרות שכמו אז כן עתה הנו קנאים גמורים בנוגע למה שהוא ח"ו שלא לפי רוח התורה ולא נסוגנו אחר מפני רדיפות והשמצות ופעמים גם סבל וצער ונוק רב לנו ולישיבה הקדושה.